THE MAN WHO SAW ME

Ferdinando Frega

GILLETTE: NGƯỜI ĐÀN ÔNG ĐÃ NHÌN THÂ´Y TÔI

Tôi chưa bao giờ có may mă´n có được một người thâ`y dẫn dă´t.

Suô´t hai mươi bảy năm đâ`u đời, tôi gâ`n như chỉ gặp phụ nữ. Phụ nữ đủ mọi tính khí, mọi độ nhạy cảm, mọi tâ`m vóc trí tuệ và nhân cách. Có lẽ cuộc đời chỉ muô´n nhă´c tôi một sự thật sơ đẳng: tôi cũng là con của một người phụ nữ. Và là một đứa con như thê´ nào.

Rô`i đê´n năm 1992.

Một chiê´n dịch chính trị, xoay quanh một doanh nhân ở Cosenza trong ngành giáo dục, người vê` sau trở thành nghị sĩ Quô´c hội Ý trái với mọi dự đoán, đã thay đổi hướng đi của nhiê`u điê`u. Không phải vì bản thân chính trị, mà vì những con người tôi có cơ hội được gặp. Chính họ là những người đã mở cánh cửa đê´n với các khả năng.

Tôi là một người mới vào nghê` trong một thê´ giới xây trên sự thuộc vê`. Không ai hiểu được tôi từ đâu đê´n.

Câu hỏi luôn là một.

“Sao không ai kê´t nạp cậu ta? Sao không ai đỡ đâ`u cậu ta?”

Họ coi tôi như một hòn đá thô mà chưa ai từng đẽo gọt.

Từ nhiê`u phía khác nhau đê´n những lời mời, những tiê´p cận, những đê` nghị. Chúng thường xuâ´t phát từ những môi trường chẳng mâ´y liên quan đê´n văn hóa, lịch sử hay sự trưởng thành nội tâm thật sự. Đó là những thê´ giới được duy trì bă`ng sự khúm núm, sự thô´ng trị và việc thực thi quyê`n lực đơn thuâ`n.

Tôi quan sát họ với sự tôn trọng, nhưng từ xa.

Có những căn phòng tôi không muô´n bước vào.

Và tôi đã không bước vào.

Rồi một ngày tôi nhận được một cuộc điện thoại.

Đó là Gino Domanico, một người thầy đích thực của cuộc đời.

Một giáo sư đại học đã chọn dành trọn mình cho việc giảng dạy, ông sở hữu sự thanh lịch hiếm có trong giao tiếp, thứ không thể dạy và không thể bắt chước. Chỉ sau vài phút trò chuyện, tôi hiểu ra một điều mà khi ấy tôi thấy thật phi lý và đến hôm nay tôi vẫn tin:

Tôi vừa gặp người mà tôi sẽ trao gửi một phần quan trọng trong sự trưởng thành của mình.

Ông mời tôi ăn tối.

Đó chưa bao giờ là một sự tán tỉnh, cũng chẳng phải một bài giảng chính thức. Gino có một thiên phú đặc biệt: ông đọc được tâm hồn và trí óc. Với ông, có lẽ tôi là một cuốn sách mở.

Ông chưa bao giờ giải thích vai trò của mình là gì, cũng như ông đến từ truyền thống nào. Ông chỉ để lại cho tôi một câu mà tôi không bao giờ quên:

“Một ngày nào đó, khi cậu thật sự nhìn thấy tôi, có hay không có những tấm màn, cậu sẽ biết tôi là ai và tôi ở đâu.”

Dù còn là người mới, tôi đã hiểu ý nghĩa của những lời ấy.

Tôi là một người đang gõ cửa một ngôi đền, xin ánh sáng. Không phải ánh sáng vật chất, vì chẳng ai trong hai chúng tôi làm cho công ty điện lực, mà là thứ ánh sáng cho phép một người nhìn thấy chính mình rõ hơn.

Gino là người đưa ra cử chỉ chào đón đầu tiên.

Rồi đến Tonino.

Là một trong những nhân vật được kính trọng nhất trong thể chế, ông chỉ quan sát tôi một thời gian ngắn trước khi đặt ra cùng câu hỏi mà tôi đã nghe nhiều lần.

“Sao trước đây không ai nhìn thấy cậu ta? Suốt bao năm qua cậu ta ở đâu?”

Câu trả lời thật đơn giản.

“Cậu ấy làm việc ở Cosenza. Cậu ấy sinh ở Reggio Calabria. Cậu ấy quen biết nửa thế giới. Mọi người quý cậu ấy. Và cậu ấy là người của chúng ta. Khác biệt duy nhất là sau lễ rửa tội Công giáo, cậu ấy chưa bao giờ nhận thêm một lễ nhập môn nào khác.”

Câu trả lời ấy là đủ.

Tôi được phép bắt đầu, theo đúng cách và đúng lúc, con đường dành cho những Người con của Bà Góa.

Từ khoảnh khắc ấy, Gino không bao giờ nắm tay dắt tôi.

Ông không cần làm thế.

Một ánh nhìn và vài lời của ông là đủ. Ở bên ông, một khoảng lặng có thể chứa nhiều bài học hơn một cuốn sách năm trăm trang.

Rồi ngày ấy đã đến.

Tôi thấy ông ở đó giữa những hàng ghế.

Lặng im. Gần như nghiêm khắc.

Nơi ấy đòi hỏi một tư thế đặc biệt, trước hết ở bên trong, rồi đến bên ngoài.

Trong một khoảng nghỉ ngắn ở không gian bên ngoài Phòng Suy tư, Sảnh của những Bước chân Lạc lối, chúng tôi thấy mình đứng cạnh nhau. Ông đến gần tôi mà không nói gì nhiều. Thế nhưng vào khoảnh khắc ấy cả hai chúng tôi cùng cảm thấy một cảm xúc như nhau.

Một cảm xúc chưa bao giờ phai nhạt.

Ba mươi ba năm sau, nó vẫn còn đây.

Có lẽ vì có những cuộc gặp gỡ không thuộc về quá khứ.

Chúng tiếp tục khai tâm cho chúng ta mỗi lần ta nhớ lại chúng.

TFA

Ferdinando Frega

P.S.

Sau khi viết câu chuyện này, tôi cảm thấy như còn thiếu một mảnh ghép chân thật của bức tranh khảm. Vài giờ suy ngẫm trong đêm là đủ để tôi hiểu đó là gì.

Mùa hè năm ấy Gino ở tại biệt thự bên biển của ông. Ông đã mời tôi đến thăm nhiều lần và, một buổi tối, cuối cùng tôi cũng có dịp gõ cửa nhà ông.

Ông đón tôi với một sự trìu mến mà tôi không bao giờ quên, và chính vào dịp ấy tôi gặp Teresa, người phụ nữ của đời ông.

Bà còn trẻ, thanh lịch và duyên dáng một cách tự nhiên. Bà không thuộc loại người tìm cách gây ấn tượng với người khác. Chỉ vài phút là đủ để nhận ra một trí thông minh sắc sảo đi cùng một khả năng hiếm có để thấu hiểu người đang đứng trước mặt mình.

Bà làm trong ngành ngân hàng và giữ một vị trí có trách nhiệm. Trong những năm sau đó, tôi nghe những nhận xét giống nhau đến lạ từ bạn bè và đồng nghiệp từng biết rõ bà: Teresa có một trực giác hiếm thấy và một khả năng phi thường để đánh giá độ tin cậy của con người gần như ngay lập tức.

Giữa chúng tôi hình thành một sự đồng điệu tự nhiên.

Thật dễ hiểu rằng cả hai chúng tôi đều hết lòng quý trọng cùng một người. Dĩ nhiên theo những cách khác nhau, nhưng với cùng một tình cảm sâu xa.

Tôi đã tìm thấy một người em gái của trái tim để chăm lo. Bà chưa bao giờ nói ra những điều như thế bằng lời, nhưng tôi thường có cảm giác rằng bà cũng đã nhận ra một điều tương tự.

Tuy nhiên, cuộc gặp gỡ ấy còn tạo ra một tác động quan trọng hơn nữa.

Nó khẳng định một niềm tin mà thời gian chưa bao giờ bác bỏ: một người thầy tốt gần như luôn bộc lộ mình qua đôi mắt của người phụ nữ đi bên cạnh ông. Bà

không thay thê´ người mẹ, cũng không bị nhâ`m lẫn với người mẹ. Bà hoàn thiện bức chân dung con người của người đàn ông â´y.

Và người thâ`y của tôi là một trong những người đàn ông như thê´.

Trân trọng,
Ferdinando Frega